

GRADANSKI POKRET URA

Polazeći od načela i ciljeva utvrđenih dosadašnjim programskim dokumentima donesenim na osnovu člana 9 i 11. Zakona o političkim partijama (Sl.list RCG br. 21/04, 73/10, 40/11, 59/11), na osnivačkoj skupštini Građanskog pokreta URA održanoj dana 12.07.2016. god. u Podgorici, delegati III redovnog Kongresa GP URA, 04.07.2021. u Ulcinju, utvrdili su:

PROGRAM PARTIJE

Mi, osnivači političke partije »GRADANSKI POKRET URA«, polazeći od našeg dosadašnjeg javnog političkog djelovanja u okvirima integralističkog i nestranačkog političkog udruženja odlučili smo da se konstituišemo kao politička partija.

Mi, osnivači političke partije »GRADANSKI POKRET URA« na osnivačkoj skupštini održanoj u Podgorici usvojili smo sljedeća programska načela i ciljeve:

- Vjerujemo u zajednicu slobodnih građana i društvo predvođeno odgovornom, etičnom i prosvijećenom elitom, i spremni smo da se posvetimo dobrobiti Crne Gore i idejama humanog, demokratskog i solidarnog društva;
- Odlučno podržavamo proces usvajanja evroatlantskih vrijednosti i odani smo prijateljstvu i saradnji među državama i narodima;
- Ponosni smo na slobodarsku tradiciju, vjekovnu državnost i antifašističko nasljeđe Crne Gore;
- Odlučno slijedimo ideje: pravedne i ekološke države, građanskog društva, demokratske i sekularne zajednice, vladavine zakona, zaštite individualnih i kolektivnih prava i prava manjina, zaštite prostora, stvaralačke i tržišne ekonomije, odgovorne i racionalne države i socijalno uravnoteženog društva;
- Vodimo računa o napretku države na principima održivog razvoja, zaštite životne sredine, prostornog planiranja i zelene ekonomije;
- Posvećeni smo obrazovanoj, inovativnoj i ekonomski održivoj zajednici koja kao takva jedino može računati na dugoročan razvoj i napredak;
- Protivimo se politici neodgovornog i potrošačkog zaduživanja i siromašenja zemlje, borimo se protiv partitokratsko-političkog sistema i gušenja pravne države;
- Odbacujemo ekonomsku politiku koja je crnogorsko društvo svela na ekstremno bogatu i privilegovanu manjinu, slab i nesiguran srednji sloj i većinu koja se bori sa siromaštvom;
- Želimo državu socijalne pravde i jednakosti;
- Iskazujemo spremnost na saradnju, savezništvo i dijalog sa svim partijama, udruženjima, socijalnim grupama i pojedincima koji su posvećeni stabilnosti i prosperitetu Crne Gore.

Naša partijska politika posvećena je budućnosti Crne Gore. Želimo da naši stavovi i ciljevi postanu zalog prosperitetne, stabilne i ekonomski napredne Crne Gore. Mi znamo da se kvalitet svake vlasti ne ogleda u političkoj retorici i obećanjima već u mjerljivom poboljšanju kvaliteta

života i standarda građana. Za nas vlast nije ono što ona misli o sebi, niti ono što drugi misle o njoj, već ono što u nasljeđe ostavlja sadašnjim i budućim generacijama. Mi smo za politiku koja će se poznavati po tome što smo ZA nešto a ne protiv nečega. Zato ćemo se prije svega uporno i nedvosmisleno zalagati:

ZA građansku državu

Građanin je za nas i formalno i suštinski nosilac političkog suvereniteta i ključni činilac humanog, demokratskog i slobodnog društva.

Međunarodno priznata i suverena država Crna Gora, zasnovana na građanskoj demokratiji i sekularnom društvu, temelj je naše politike. Naši programski ciljevi obuhvataju stalno afirmisanje univerzalnih ljudskih i građanskih prava i zaštitu individualnih i kolektivnih sloboda. Protivimo se svim vrstama diskriminacije i odlučno odbacujemo politiku i socijalna ponašanja koja bilo koga nasilnim ili formalno-pravnim putem dovode u podređen i ponižavajući položaj. Mi ne prihvatamo mirenje sa bilo kojim ekstremističkim ideologijama i velikodržavnim idejama.

Privrženi smo zaštiti identiteta manjinskih naroda kao i njihovoj političkoj afirmaciji putem principa pozitivne izborne diskriminacije.

ZA ekološku državu

Borimo se za ustavno pravo građana jer je Crna Gora najvišim pravnim aktom deklarirana kao ekološka država. Prema životnoj sredini se moramo odnositi odgovorno i kao dobri domaćini a sve zarad nasljedstva koje moramo ostaviti budućim generacijama. Kao država bogata prirodnim resursima ne smijemo dozvoliti devastaciju prirode na uštrb ekonomskog razvoja već je najvažnije pronaći balans. Naš programski cilj jeste ekološka Crna Gora koja će baštiniti principe održivog razvoja, zaštite životne sredine, ekološke razboritosti, u kojoj će rukovođenje svim prirodnim resursima biti kontrolisano i nikada na uštrb javnog interesa. Snažno zagovaramo potrebu da živimo u skladu sa našim ekološkim mogućnostima. To podrazumijeva očuvanje biološke raznolikosti i odlučnu borbu protiv negativnih klimatskih promjena kroz održivu upotrebu obnovljivih resursa i pažljivo crpljenje neobnovljivih. Kao zemlja u razvoju, zalažemo se za uvođenje, pristup i upotrebu najmodernijih, najefikasnijih, digitalnih tehnologija, koje su u skladu sa konvencijama o životnoj sredini, a koje se upotrebljavaju za rješavanje gorućih društvenih problema i imaju za cilj da štite prirodu, omogućavaju održivi razvoj i kreiraju ambijent u kom se razvija zelena ekonomija. Razvijamo alate i obrazovne sadržaje koji služe jačanju kolektivne svijesti o značaju očuvanja ekološkog zdravlja i prosperiteta zemlje. Zahtijevamo poštovanje međunarodnih standarda i transparentnost pri zaključivanju ugovora koji imaju ili mogu imati uticaja na životnu sredinu i zauzimamo se za to da ekonomski boljitak koji se očekuje kao rezultat takvih ugovora ne ide na uštrb prirode.

ZA evroatlantske vrijednosti

Naši spoljnopolitički ciljevi su jasni. Crna Gora treba što prije da postane članica Evropske unije i dodatno razvija partnerske odnose sa NATO alijansom. Posvećenost ovim političkim procesima za nas je neupitna i nema alternativu.

Insistiramo na realizaciji temeljitih društvenih promjena koje će omogućiti Crnoj Gori da putem transformacije političke klase i strukturnih reformi naše društvo učini modernim i prosperitetnim, i samim tim zrelim za učlanjenje u Evropsku uniju. Takođe, zalažemo se za konstituisanje profesionalnog i efikasnog odbrambenog i obavještajnog sistema državne vlasti, kako bi Crna Gora unaprijedila partnerstvo sa NATO alijansom.

Prihvatanje evroatlantskih vrijednosti u oblasti politike, prava, ekonomije, bezbjednosti, zaštite prostora i životne sredine predstavlja naše temeljno programsko određenje.

ZA vladavinu zakona

Politika posvećena izgradnji funkcionalne pravne države naš je programski prioritet. Potrebni su bolji rezultati u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, naročito korupcije na visokom nivou. Eliminacija organizovanih kriminalnih grupa, često povezanih sa državnim i lokalnim vlastima, do sada je bila sporadična i neubjedljiva. Istovremeno, kaznena politika mora biti temeljito reformisana i to na način koji će omogućiti afirmaciju krivične sankcije rada u javnom interesu i preuređenja zatvorskog sistema u pravcu samoizdržavanja kazni i resocijalizacije zatvorenika. Formiranje efikasne, brojčano primjerene i profesionalne policije u okviru jedinstvenog ministarstva, kompetentnog i samostalnog tužilaštva i stručnog i nezavisnog sudstva predstavlja naš prioritetni cilj na državnom nivou.

Jačanje sistema vladavine prava i nezavisnosti institucija osnova je za beskompromisan obračun sa kriminalom i korupcijom, posebno sa visokom korupcijom. Prioritetne mjere u tom pravcu jesu:

- Transparentna uprava i snažan sistem odgovornosti za pojedince koji donose odluke od opšteg interesa;
- Oštrija kaznena politika za krivična djela iz oblasti organizovanog kriminala i visoke korupcije;
- Pojednostavljivanje procedura za zapljenu imovine i njihovo efikasnije sprovođenje;
- Osnivanje posebnog fonda od oduzete imovine stečene organizovanim kriminalom i korupcijom, koji bi se koristio za rješavanje teških socijalnih problema, problema tranzicionih gubitnika na zapuštenom sjeveru, kao i finansiranje projektnog zapošljavanja na ovom području;
- Revizija i raskid privatizacionih i drugih ugovora, koji su državi i građanima nanijeli očiglednu štetu, kao i zapljena kompletne imovine funkcionera radi nadoknade pričinjene štete;
- Jačanje sistema vladavine prava i nezavisnosti institucija u inspekcijskim poslovima koje se tiču pravovremene naplate svih vrsta poreza na državnom i lokalnom nivou, pravovremene naplate doprinosa na zarade zaposlenih, pravovremene naplate svih obaveza prema državnom i lokalnom budžetima, kao i jasnog definisanja odgovornosti za nepravovremeno djelovanje od strane svih inspekcijskih organa.

ZA stabilnu i prosperitetnu zajednicu

Dobar dio aktuelne političke klase odgovoran je za destruktivne podjele koje pogađaju crnogorsko društvo poput: socijalnog i klasnog raslojavanja koje se ogleda u siromašnoj većini, ranjivom srednjem sloju i ultra-bogatoj manjini; ekonomskog propadanja koje se naročito vidi u neuspješnim privatizacijama, odsustvu industrije i zanatstva, rastućem regionalnom raskoraku i zaostajanju sjevernog dijela naše države; političke diskriminacije i pravne nejednakosti što se

pokazuje u svakodnevnoj stranačkoj, policijskoj i pravosudnoj praksi; identitetskih manipulacija što se reflektuje na demokratske, nacionalne i konfesionalne odnose, kao i konflikte u medijskoj i institucionalnoj sferi. Ovi razlozi nas motivišu da se angažujemo na prevladavanju naslijeđenih i aktuelnih društvenih podjela, prvenstveno otklanjanjem socio-ekonomskih, političkih i pravnih uzroka koji su do njih doveli, ali i stalnim podsticanjem političkog i društvenog dijaloga. Mi vjerujemo u našu budućnost u okrilju zajednice ujedinjenih evropskih država, ali isto tako podržavamo ekonomsku i kulturnu reintegraciju i moralni oporavak bivšeg jugoslovenskog i šireg balkanskog prostora. Takođe, podržavamo politiku suočavanja sa prošlošću što uključuje i nezastarive sudske procese za krivična djela počinjena tokom ratova na području bivše Jugoslavije.

ZA društvo ravnopravnih naroda, kultura i vjeroispovjesti

Opredijeljeni smo za sekularnu državu u kojoj slobodno žive ravnopravne nacije i vjeroispovjesti. Crna Gora je multietnička i multikonfesionalna državna zajednica i mi to smatramo njenom prednošću i temeljnom društvenom bojom. Zalažemo se za društvo u kojem će se svi kolektivni identiteti razvijati i poštovati. Mi nemamo rezervnu državu i zato Crnu Goru smatramo prije svega domovinom svih njenih građana, nezavisno od njihovih ličnih svojstava, nacionalne, vjerske ili kulturne pripadnosti.

ZA otvorenu i stvaralačku ekonomiju

Naš cilj je vođenje nove ekonomske politike posvećene razvoju i preduzetništvu i oslobođene od interesa sumnjivog kapitala, stranačkih i beskrupuloznih motiva. Mi želimo snažan razvoj slobodnog preduzetništva, podsticanje otvorenog, debirokratizovanog i inovativnog ekonomskog sistema, stvaralačke tržišne privrede i nacionalne ekonomije koja vodi računa o načelima humanog i solidarnog društva. Stvaramo sistem okrenut razvoju malog i srednjeg biznisa, privlačnog za strane investitore koji otvaraju nova radna mjesta. Mi težimo zajednici u kojoj će ekonomski nezavisan građanin biti temelj demokratske i odgovorne države. Naš konačan cilj je finansijski održiva i ekonomski suverena država. Naša politika vratiće državi ulogu produktivnog i angažovanog aktera koji reaguje na tržišne i špekulativne deformacije i ujedno je posvećen zaštiti prirode, nacionalnih dobara i infrastrukturnih resursa.

U tom pravcu, dugoročno smo posvećeni slijedećim mjerama:

1. Država nultog budžetskog deficita i niskog javnog duga – što uključuje moratorijum na zaduživanje zemlje radi finansiranja tekuće budžetske potrošnje, redukciju javne potrošnje, ukidanje državnih garancija za privatne kompanije, reprogramiranje visokog javnog duga, vođenje politike na bazi kriterijuma iz Mاستrihta i izuzetno kreditno zaduživanje u cilju kapitalnih ali brzih profitabilnih projekata;
2. Država posvećena preduzetničkoj kulturi, realnim i opreznim politikama, postepenom i stabilnom napretku, multigranskom, regionalno usklađenom i održivom razvoju – što podrazumijeva stvaranje bogatstva putem implementacije koncepta održivog razvoja, sistemskog podsticanja domaćeg preduzetništva i razvitka socijalnog kapitala u oblastima koje su pod teretom trgovinskog deficita, privlačenje inovativnih srednjih i malih stranih investitora i regionalnu integraciju Crne Gore, dugoročan razvoj preduzetničke i informatičke kulture u obrazovnom sistemu, podsticanje biznisa i zapošljavanja kroz multigranski privredni razvoj

(međunarodno integrirani naučnoistraživački projekti, proizvodna i uslužna industrija, turizam, pomorstvo, drvoprerađivačka, proizvodnja hrane, ekonomska valorizacija spomeničke kulture, nacionalni telekomunikacioni i privatni IT biznis, aktiviranje energetske potencijala u harmoniji sa prirodnom sredinom, širenje saobraćajne mreže u skladu sa razvojem biznisa itd.);

3. Favorizovanje konkurentne i stimulativne poreske politike i povoljnih uslova za razvoj kompanija i preduzetništva;
4. Podsticanje politika privatno-javnog partnerstva na svim društvenim nivoima (sa privatnim kompanijama, poslovnim udruženjima, nevladinim sektorom, dijasporom), kao i favorizovanje državnog vlasništva nad javnim dobrima, infrastrukturnim resursima i prirodnim monopolima;
5. Definisane pravilne i podsticajne ekonomske i radne zakonodavstva s ciljem eliminacije sistemske korupcije, ilegalnog zapošljavanja, a favorizacije i zaštite poštenog poslovanja i rada.
6. Podsticanje zapošljavanja i socijalne stabilnosti mladih generacija putem stimulativnih državnih programa i to dominantno u privatnom sektoru.

ZA novi model ekonomskog razvoja

Radikalna promjena u ekonomskoj politici i novi model ekonomskog razvoja je neophodan da bismo napravili otklon od dominacije privilegovanih ortaka i rasipnika ka realnoj ekonomiji i onima koji stvaraju i zapošljavaju. Ciljevi su nam sljedeći:

- Stop daljem neproduktivnom zaduživanju i slomu javnih finansija;
- Stvaranje uslova za slobodnu tržišnu konkurenciju;
- Ograničenje monopolnog položaja kompanija, odnosno enormnih zarada kroz monopolističku rentu, putem mjera ekonomske politike kao što su donošenje zakona o ekstra profitu;
- Podrška hiljadama malih i srednjih preduzeća, a ne podobnim prijateljima koji duguju milione na račun poreza, a zatvaraju fabrike i uništavaju resurse;
- Podsticaj svima koji u proizvodnim djelatnostima zapošljavaju nove radnike (osloboditi plaćanja poreza i doprinosa tri godine za novozaposlene, a u nerazvijenim opštinama pet godina);
- Aktivna industrijska politika uz oslobađanje od plaćanja komunalija za nove proizvodne pogone i drastično smanjenje papirologije koja opterećuje poslovanje;
- Podsticanje priliva stranih investicija, ali ne kroz sistem rasprodaje prostora i resursa nego ulaganjima u projekte koji će stvarati novu vrijednost i otvoriti nova radna mjesta;
- Smanjenje poreza i doprinosa na zarade sa sadašnjih 67 odsto na ispod 50 odsto u prvoj fazi;
- Izmjene Zakona o porezu na dohodak, odnosno uvođenje poreza na bogatstvo i poreza na luksuz;
- Ukidanje većine parafiskalnih nameta;
- Drastično smanjenje stopa poreza na imovinu za objekte do 100 m² u kojima se stalno stanuje, uz progresivno oporezivanje svake naredne nekretnine za stanovanje;
- Povećanje poreza na imovinu privrednih subjekata koja nije u funkciji, uz smanjenje poreza na imovinu u kojoj se obavlja privredna djelatnost;
- Ukidanje poreza na zemljište koje se koristi u poljoprivredi;

- Stimulisanje i podržavanje ženskog preduzetništva, kao i preduzetništva socijalno osjetljivih grupacija (samohranih roditelja, mladih bračnih parova, invalidnih i osoba sa posebnim potrebama...);
- Stimulisanje i podržavanje investicija u ekološkoj proizvodnji hrane;
- Stimulisanje i podržavanje investicija u stvaranju tzv. « zelenih ostrva », reciklažnih centara i fabrika otpadnog materijala;
- Podsticanje i podrška preduzetništvu mladih i stvaranje uslova da svoj talenat ispolje u Crnoj Gori, umjesto da emigriraju;
- Stimulisanje naših uspješnih privrednika u dijaspori da stečeno znanje i kapital ulažu u Crnu Goru, posebno u krajeve sa izraženim odlivom mladih kadrova;
- Dogovor sa bankama i preduzimanje drugih mjera za podršku građanima čija je egzistencija ugrožena kreditima i žiriranjem;
- Iskorijenjavanje negativne prakse rada na crno, rada na dane državnih praznika kao i uskraćivanje prava radnika na nedeljni, odnosno godišnji odmor.
- U oblasti saobraćaja, prioritet je izgradnja brzih cesta sa trećom trakom i zaobilaznica oko primorskih gradova. To bi rasteretilo saobraćaj, povećalo nivo turističkih usluga i dostupnost turističkih sadržaja.

ZA plansko razvijanje turizma

Dugoročno i planski moramo razvijati turizam po godišnjoj stopi rasta 5–8% da bismo dostigli 20 miliona noćenja i priliv od 1,2 milijarde eura godišnje i podsticali elitni turizam.

Za to je potrebno:

- Umjesto građevinske devastacije prostora, vratiti se na postavke Master plana iz 2008, uz izbjegavanje stanogradnje i velikih rizorta mješovite namjene koji okupiraju veliki prostor i rizični su po ekološku izdržljivost;
- Podsticati investicije u turističke objekte i van primorja, u područjima sa najkvalitetnijim resursima (jezera, rijeke, kanjoni, planine, šume);
- Obezbeđivanje uslova i podrške za izgradnju hotela visoke kategorije na obali i u planinskim centrima;
- Razvoj djelatnosti komplementarnih turizmu (poljoprivreda, kulturne industrije, zanati), kako bi se izbjegle zamke monokulturne privrede;
- Podsticati investicije u obnovu ruralnih područja (restauracija arhitektonskog nasleđa ruralnih oblasti, stvaranje porodičnih poljoprivrednih gazdinstava), u cilju razvoja ruralnog i seoskog turizma;
- Zaštita i strateško planiranje netaknutih lokacija, kako bi se sačuvao balans između prirodnih ljepota i urbanih vrijednosti;
- Očuvanje svih područja i cjelina koje su pod zaštitom UNESCO-a, kao i težnja da i druge lokacije budu uključena u svjetsku kulturnu baštinu;

ZA održivu poljoprivredu i napredak sela

Boljim korišćenjem poljoprivrednih resursa cilj nam je da povećamo proizvodnju hrane, smanjimo uvoznu zavisnost i pokažemo brižan odnos prema selu. Da bismo proizveli više hrane, odgovorili na globalne izazove i odgovorno se odnosili prema prirodnim resursima, te se domaćinski starali o našem selu, potrebno je:

- Intenzivirati pregovore za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, budući da će naše članstvo u EU značiti znatno veći agrobudžet, posebno bi se povećala direktna podrška proizvođačima, koja bi iznosila preko 30 miliona eura godišnje;
- Jačanje konkurentnosti i uvođenje EU standarda, uz neuporedivo veću i sveobuhvatniju podršku investicijama (preko 30 mil. godišnje) u svim sektorima poljoprivrede i prehrambene industrije, kako bi bile što konkurentnije pri ulasku u EU;
- Podrška velikim robnim proizvođačima, ali i podsticanje malih porodičnih gazdinstava, uz dosljednu primjenu EU modela podrške i razvoja;
- Višestruko povećanje ulaganja u seosku infrastrukturu, čime se stvaraju uslovi da mladi ostaju na selu, proizvode hranu, brinu o resursima i čuvaju tradiciju našeg sela;
- Stvaranje uslova u kojima će država raditi svoj posao, stručne institucije svoj, a poljoprivrednici proizvoditi više i bez poteškoća viškove plasirati na tržište.

ZA razvoj pomorstva i saobraćaja

Pomorstvo je otvorena globalna industrija, kojoj ćemo na mnogo ozbiljniji i konstruktivniji način prići.

Redefinisaćemo i reorganizovati Ministarstvo saobraćaja i pomorstva na način da se izvrši jasna podjela posla u okviru Ministarstva kako bi sektor koji se bavi pomorstvom to radio u skladu sa preciznim međunarodnim standardima. Time ćemo omogućiti:

- Da naši pomorci plove na brodovima svih zastava;
- Da budu konkurentni u odnosu na pomorce iz drugih zemalja;
- Da naši pomorci ostvare zaposlenje kod broдача koji im pružaju dobre životne i radne uslove, kao i redovne plate;
- Da naši pomorci imaju regulisana socijalna prava;
- Stvaranje posebnog tijela koje će brinuti o obuci pomoraca u skladu sa međunarodnim standardima;

Stimulisaćemo i naći načina za afirmaciju i pružanje usluga pomorskog menadžmenta, kao i međunarodne usluge posredovanja pri zapošljavanju pomoraca na način da Crna Gora bude regionalni centar kada su u pitanju navedene usluge;

U oblasti saobraćaja, prioritet je izgradnja brzih cesta sa trećom trakom, koje bi rasteretile saobraćaj, povećale nivo turističkih usluga i dostupnost turističkih sadržaja. Takođe ćemo raditi na osavremenjavanju i modernizaciji željezničkog saobraćaja, kao i afirmaciji i davanju prednosti razvoju čarter letova, čime bi naša zemlja na najbolji mogući način bila dostupna i povezana sa bližim i daljim okruženjem.

ZA socijalno uravnoteženo društvo

Crnogorsko društvo je pretežno siromašno i istovremeno pod teretom nezabilježenih klasnih i socijalnih razlika. Preko dvije trećine domaćinstava u Crnoj Gori imaju novčane prihode koji su niži od prosječne potrošačke korpe. Domaći dehumanizovani kapitalizam pretvorio se u sistem za povlašćene i bogate, dok je ostatak stanovništva podijeljen na tanki i nestabilni srednji sloj i pretežno pauperizovane građane koji se bore sa nemaštinom i ekonomskim problemima. Takve okolnosti nas snažno motivišu da se založimo za politiku koja će dugoročno biti posvećena afirmaciji srednje klase i eliminaciji raširenog siromaštva. Istovremeno, mjesečni prihodi ranjivih društvenih grupa (penzioneri, lica sa invaliditetom, lica u stanju socijalne potrebe), moraju biti usklađeni sa načelima socijalne države. Šira socijalna politika bila bi usmjerena na redukciju siromaštva primarno kroz preduzetničke projekte, ali i na formiranje mreže domova za smještaj starih i bolesnih osoba.

Takođe, bićemo posvećeni uključivanju i podsticanju osoba sa invaliditetom u sve segmente društvenog i ekonomskog života i ostvarivanju njihovih osnovnih ljudskih prava. Svoje aktivnosti ćemo usmjeriti na rast svijesti o potrebi stvaranja humanijeg društva, što podrazumijeva i zaštitu životinja.

Izgrađivaćemo društvo koje će snažno štititi svoje građane, bez obzira na polnu, vjersku, nacionalnu i političku pripadnost, kao i seksualnu orijentaciju, uz posebnu podršku ranjivim socijalnim grupama, kroz sljedeće mjere:

- Sva djeca će primati dječji dodatak, a ona djeca koja su u stanju materijalnih i drugih potreba primaće 50% veću naknadu nego do sada;
- Formiraćemo Alimentacioni fond kako bismo pomogli djeci, osigurali plaćanje alimentacije i zaštitili djecu i samohrane roditelje od nebrige drugog roditelja;
- Povećaćemo iznos minimalne zarade koja neće biti niža od 50% prosječne zarade u Crnoj Gori;
- Razvićemo raznovrstan sistem brige o penzionerima, posebno onima koji žive u uslovima teškog siromaštva i isključenosti;
- Uvešćemo podršku za siromašne sa fokusom na zdravlje, obrazovanje, zapošljavanje i pristojan rad, što može obezbijediti održiv napredak siromašnih građana;
- Osnivaćemo socijalna preduzeća i fondove, kao oblik borbe protiv siromaštva i isključenosti;
- U fokusu će biti socijalna uključenost RE populacije (Romi i Egipćani), uz naglašenu brigu za osobe sa invaliditetom i posebnim potrebama;
- Definisanjem strogih mjera i zakonskim normama boriti se protiv svih oblika porodičnog nasilja;
- Sva socijalna davanja će biti javna, pravična i bez političkih ucjena, kako bi pomoć primali oni kojima je ona zaista potrebna.

ZA štedljivu, racionalnu i efikasnu vlast

Naša država i lokalne zajednice su skupe, neracionalne i finansijski neodržive. Naša politika biće usmjerena prema reformi javne i lokalne uprave, smanjenju broja zaposlenih u javnom sektoru, redukciji Vlade i Parlamenta. Vrijeme koje je pred nama mora biti obilježeno politikom koja će

biti posvećena racionalizaciji državnog aparata i javnih institucija a sve u cilju stvaranja funkcionalne, sposobne i efikasne vlasti.

Uspostavljanje koncepta otvorene i odgovorne vlasti je naša misija. Radi javnog interesa i vraćanja povjerenja građana u institucije i organe vlasti, sproved ćemo:

- Sjednice Vlade i radnih tijela, po pravilu, otvorene za javnost;
- Hitno ukidanje odluke o povećanju zarada javnim funkcionerima i njeno vraćanje na nivo od maksimalno tri prosječne plate;
- Hitno prekidanje prakse dodjele stanova i kredita funkcionerima pod povlašćenim uslovima;
- Preispitivanje porijekla imovine svih javnih funkcionera od uvođenja višestranačkog sistema;
- Razvijanje partnerstva sa građanima i predstavnicima civilnog društva (NVO, strukovna udruženja, sindikati i udruženja poslodavaca);
- Racionalizacija troškova javne uprave, što će dodatno voditi obuzdavanju već stvorene partijske države;
- Sprečavanje sukoba interesa, zaštita „zviždača”, snaženje civilnog društva na svim nivoima;
- Podržavanje žena u borbi za ravnopravnost i njihovu prisutnost u sferama odlučivanja;
- Društveno odgovorno ponašanje, korporativna filantropija i rad za opšte dobro;
- Razvoj lokalne samouprave i jačanje prava građana da utiču na odluke o pitanjima koja se odražavaju na njihov život i privređivanje;
- Decentralizacija, uz poboljšanje sistema e-uprave, formiranje građanskih biroa koji doprinose ukidanju administrativnih barijera za biznis i za ostvarivanje prava građana.

ZA moderni politički sistem

Prilagodićemo politički sistem potrebama modernog društva. Da bismo unaprijedili demokratski ambijent države:

- Zalagaćemo se za otvorene izborne liste na parlamentarnim i lokalnim izborima, kako bismo promovisali direktnu demokratiju. Na taj način ćemo srušiti koncept partijske države i uvećati odgovornost izabраниh odbornika i poslanika;
- Vratićemo sistem neposrednog glasanja za gradonačelnike opština i Glavnog grada;
- Uvešćemo kvote za mlade i uvećati postojeće kvote za žene na izbornim listama. Na svakoj izornoj listi mora biti najmanje jedna trećina žena i jedna trećina građana mlađih od 35 godina.

ZA sigurnu Crnu Goru

Bezbjedan i siguran građanin garant je opšteg napretka našeg društva. Da bismo dostigli ovaj cilj u fokusu naših aktivnosti biće:

- Depolitizacija upravljanja policijom, počevši od Specijalne antiterorističke jedinice;
- Unapređivanje profesionalnosti i transparentnosti rada bezbjednosnih struktura;
- Povećanje ingerencija civilne kontrole sektora bezbjednosti;
- Zaokruživanje koncepta mobilne i profesionalne vojske, potpuno spremne da bude dio sistema kolektivne bezbjednosti;
- Predložićemo zakone o lustraciji i otvaranju tajnih dosijea sa ciljem otkrivanja saradnika tajnih službi, koji su bili ili su još aktivni u političkom životu, uključujući i predstavnike medija;

- Korekcijama zakona povećaćemo transparentnost rada ANB-a.

ZA ubrzane međunarodne integracije

Dosljedna i aktivna spoljna politika i ubrzane međunarodne integracije. Kako bi Crna Gora što prije dostigla međunarodne standarde, a posebno postala punopravna članica Evropske unije posebno ćemo se fokusirati na sljedeće mjere:

- Snažno ćemo se zalagati za zakonske propise koji će biti u skladu s evropskim, i koji će, što je još važnije, biti podsticajan zakonski okvir za razvoj ekonomije i društva;
- Povećaćemo broj karijernih diplomata u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i svesti na minimum broj političkih imenovanja na diplomatske funkcije;
- Uz prepoznatljivu prozapadnu orijentaciju, gradićemo dobre odnose sa svim državama, naročito sa zemljama regiona i našim tradicionalnim partnerima;
- Obezbijećemo snažnije veze sa našim iseljenicima i u saradnji sa njima kreirati ambijent za njihovo nesmetano ulaganje u Crnu Goru;
- Posebnu pažnju ćemo posvetiti regionalnoj saradnji i dobrosusjedskim odnosima, kroz rješavanje aktuelnih problema i forsiranje regionalnih projekata razvoja.

ZA održivi razvoj

Ustavno definisana kao ekološka država Crna Gora ima sve prostorne i prirodne uslove da se razvija na principima održivog razvoja. Prosperitet zasnovan na održivom razvoju, zelenoj ekonomiji, ekološkom prostornom planiranju i racionalnom korišćenju zemljišnih resursa za proizvodnju hrane mora postati strateška razvojna politika.

Održivi razvoj ne može biti fraza, nego je uslov napretka. Očuvanje i korišćenje prirodnih resursa mora se bez izuzetka zasnivati na principima održivog razvoja. Za razliku od dosadašnje vlasti, mi želimo da gradimo Crnu Goru kao ekološku državu. Da bismo koristili blagodeti njenih prirodnih ljepota, posebno u turizmu i poljoprivredi, sprovedćemo sljedeće mjere:

- Prirodne resurse ćemo koristiti s pažnjom dobrog domaćina, a svijest da nam je to pozajmica od potomaka, ugrađivaćemo u zakonska i strateška dokumenta;
- Obezbijećemo posebnu podršku za ulaganja u obnovljive izvore energije;
- Primjenjivaćemo koncesionu politiku koja planski gazduje, a ne devastira resurse, pri čemu će koncesionu naknadu ubirati država i lokalne samouprave, što će spriječiti da se preliva u privatne džepove;
- Saniranje svih divljih deponija, sprečavanje otvaranja novih i izgradnja centara za upravljanje otpadom.

ZA skladan regionalni razvoj

Dosljednim sprovođenjem politike regionalnog razvoja potrebno je smanjiti jaz između sve siromašnijeg sjevera i ostatka Crne Gore. Umjesto retorike koju smo imali do sada, u svim sektorskim politikama ćemo uvažavati teritorijalnu neujednačenost u razvoju, i u tom cilju ćemo:

- U pravne propise ugrađivati instrumente koje EU primjenjuje na ublažavanju teritorijalnih razlika i dosljedno ih primjenjivati;
- Formirati fond za razvoj sjevera Crne Gore;
- Uvesti mehanizme posebne podrške razvojnim projektima ne samo na sjeveru nego u svim manje razvijenim regionima i opštinama;
- Zaustaviti uništavanje i nekontrolisanu sječú šuma i izvoz oblovine, a umjesto toga stvoriti ambijent za pokretanje proizvodnje finalne obrade drveta, što će na području sjevera donijeti oko 2.000 radnih mjesta;
- Stvoriti uslove za otvaranje regionalnih centara koji će omogućiti organizovani otkup i skladištenje šumskih plodova, ljekovitog bilja, meda, mlijeka i drugih proizvoda, kao i za preradu voća i povrća.

ZA obrazovano i prosvijećeno društvo

Prosvjeta kao jedan od temeljnih stubova države mora doživjeti korjenite promjene i potpun preobražaj. Rekonstruisaćemo obrazovni sistem utičući na njegova tri ključna elementa: kvalitet nastavnika, opremljenost škola i funkcionalnost školskih programa. Da bismo postigli zacrtani cilj, preduzećemo sljedeće mjere:

- Hitne intervencije u oblasti predškolskog vaspitanja, sa povećanjem broja vrtića i cijenama koje će svima biti dostupne. Omogućiti da vrtići rade u dvije smjene, kako bi se izašlo u susret zaposlenim roditeljima;
- Stimulacija nastavnika za posebno postignute rezultate, koji bi se odrazili i na platu. Podobnost kao kriterijum zamijeniti jasno definisanim pravilima nagrađivanja kvaliteta i normama koje će se temeljiti na stručnosti, profesionalizmu i obrazovnim referencama;
- Formulirati jasne kriterijume po kojima će se zapošljavati prosvjetni radnici. Obezbijediti transparentnost konkursa prilikom čije realizacije će se poštovati zakonska normativa. Obavezno objavljivanje rang liste prijavljenih kandidata;
- Spriječiti zloupotrebu ugovora na određeno i ostale protivzakonite radnje, koje se trenutno odvijaju u crnogorskim obrazovnim institucijama, a imaju političku pozadinu;
- Vraćanje Nastavničkom vijeću nadležnosti da biraju direktora po kriterijumima stručnih i profesionalnih referenci, kao i ugleda u zajednici. Ograničavanje mandata direktorima na tri godine, sa mogućnošću reizbora;
- Reafirmacija pedagoških profesija (vaspitača, učitelja, nastavnika i profesora) kroz povećanje kvaliteta obrazovnog kadra, primjerene zarade, uz podršku najboljim učenicima da upisuju pedagoške smjerove;
- Usavršavanje sistema licenciranja i relicenciranja da bi se stvorio sistem koji prepoznaje kvalitet nastavnika;
- Ocjenjivati nastavni kadar od strane nezavisne institucije, gdje bi u zbirnu ocjenu pored ostalih parametara bila i ocjena koju učenici dodjeljuju nastavniku sa visokom vrijednošću zastupljenosti u ukupnoj ocjeni;
- Stvaranje sistema koji će kroz program cjeloživotnog učenja i međunarodnu saradnju i razmjenu omogućiti kvalitetan razvoj nastavnog kadra.

U oblasti visokog obrazovanja neophodno je sprovesti niz mjera koje će dovesti do stabilizacije Univerziteta Crne Gore, kao i sistema visokog obrazovanja u cjelini, što će omogućiti da se visoko školstvo razvija u skladu sa potrebama građana i tržišta rada:

- Depolitizacija i decentralizacija Univerziteta Crne Gore, što je preduslov njegovog opstanka, koji je ozbiljno ugrožen privilegovanjem privatnih univerziteta i fakulteta, kao i politizacijom upravljačkih struktura. Centralizacija se pokazala kao plodno tlo za politizaciju i uvođenje partitokratije;
- Da bi se spriječila partitokratija, neophodno je izmijeniti pravilnike po kojima se bira rukovodeći kadar, dekani i rektor;
- Da bi Univerzitet Crne Gore vratio izgublenu autonomiju, treba preispitati strukturu Upravnog odbora i smanjiti broj članova koje delegira Vlada kao osnivač, što će omogućiti ovom organu upravljanja veću samostalnost u radu;
- Vraćanje fakultetima statusa pravnih lica, što je preduslov autonomije Univerziteta Crne Gore. Naglašavamo da vrtići imaju status pravnog lica;
- Pooštriti kriterijume za licenciranje novih univerzitetskih i fakultetskih jedinica, što će spriječiti hiperprodukciju diploma. Preispitati validnost postojećih licenci, jer su mnoge dobijene po političkoj osnovi, a ne po naučno-obrazovnim kriterijumima;
- Spriječiti privatne univerzitete i fakultete da koriste državne resurse, jer je to još jedan oblik pljačke države Crne Gore;
- Spriječiti nezakonitu reformu modela studiranja na Univerzitetu Crne Gore i studentima obezbijediti diplome koje su konkurentne na tržištu rada;
- Osnivanje fonda za stipendiranje najtalentovanijih učenika i studenata od osnovne škole do doktorskih studija, s ciljem da najbolji ostanu u zemlji i doprinose njenom oporavku i razvoju.
- Modernizacija nastavnih programa i uvođenje sistema “smislenog učenja i studiranja” u skladu sa međunarodnom praksom. Obrazovni sistem treba da obrazuje mlade na način da budu uspješni kako u profesionalnom tako i u ličnom životu.
- Uvođenje dualnog sistema učenja i studiranja, odnosno obaveze praktičnog rada kako tokom školske godine, tako i nakon svake školske ili studijske godine. Poslodavac bi bio u obavezi da ocijeni praksu svakog od učenika ili studenta, po unapred utvrđenim kriterijuma. Obrazovne institucije bi svake godine preispitivale poslodavce koji su odabrani. Time bi mladi ljudi rano upoznali praktični rad, a time i ocijenili sopstvene afinitete.
- Povezati privredu, vanprivredu i obrazovne institucije, kako bi se planovi obrazovanja donosili u skladu sa potrebama u društvu i izbjegla hiperprodukcija nepotrebnih zvanja sa jedne strane, i deficit pojedinih zanimanja sa druge strane. To će u značajnoj mjeri uticati i na smanjenje troškova skupog obrazovnog sistema.

ZA društvo znanja

Država i društvo će se temeljiti na znanju, a ne na podobnosti i korupciji. U razvoju građanskog, solidarnog, pravednog i ekonomski stabilnog društva nauka i naučnoistraživački rad će imati posebnu ulogu, stoga ćemo se založiti za:

- Povećanje ulaganja u nauku i naučnoistraživački rad, koja ne smiju da budu ispod 1.5% BDP, sa ciljem da dostignu 3% BDP-a, što je preporuka i EU;

- Razvoj privatno-javnih partnerstava i uvođenje podsticajnih mjera da privredni sektor više ulaže u nauku i naučne projekte;
- Ulaganje u primjenjive i razvojne naučnoistraživačke projekte koji će omogućiti da se mladi istraživači plaćaju iz sredstava projekata, pri čemu će primjenjivati i usavršavati znanja i vještine stečene na studijama;
- Uvođenje sistema za otkrivanje plagijata, sa ciljem da se zaštite i valorizuju autorski radovi i autentična naučna dostignuća;
- Kreiranje mjera i reformi koje će zaustaviti praksu „diplomiraj pa emigriraj“.

ZA zdrave građane Crne Gore

Sistem zdravstva, kao jedan od najvažnijih stubova države, jaćaćemo ulažući u ljekare i materijalnu opremljenost zdravstvenih ustanova. Za ozdravljenje zdravstva potrebni su nam maksimalno kvalifikovani i odgovorni ljekari. Stvaranjem kvalitetnog kadra, uspostavićemo balans između primarnog, sekundarnog i tercijarnog sistema zdravstvene zaštite. U tom cilju preduzećemo sljedeće mjere:

- Uspostavićemo finansijski održiv sistem zaštite zdravlja, sa ravnopravnim pristupom uslugama za sve građane, zasnovan na snaženju preventivne umjesto kurativne medicine;
- Nadogradićemo primarnu zdravstvenu zaštitu putem kontinuiranog usavršavanja ljekara u domovima zdravlja, koji bi dežurstvima u KC CG i lokalnim bolnicama širili svoje znanje;
- Uvešćemo mjerljive indikatore, a oni koji ih ne ispunjavaju ili ne žele da se dodatno usavršavaju, svoje mjesto prepustiće onima koji to žele;
- Napredovaće najbolji, što podrazumijeva sasijecanje u korijenu partijskog ključa za izbor na rukovodeće pozicije u klinikama i za dodjeljivanje dežurstava;
- Spriječićemo odliv najboljih ljekara školovanjem najtalentovanijih na prestižnim svjetskim klinikama, koji će po povratku u Crnu Goru za svoj rad i pokazanu stručnost biti i adekvatno plaćeni;
- Zadržaćemo najbolje ljekare i poslije penzije, obavezati ih da formiraju timove od najtalentovanijih mladih ljekara u lokalnim bolnicama i KCCG, te da odgovaraju za njihov razvoj;
- Klinički centar, kao centralna crnogorska bolnica, mora da bude u boljem stanju, treba ga temeljno rekonstruisati, modernizovati i dograditi kako bi sve sobe imale kupatila i ostale neophodne sadržaje;
- Povećanje zarada ljekara i medicinskog osoblja, ali i zakonska odgovornost onih koji traže novac da bi pružili zdravstvenu uslugu;
- Spriječićemo korupciju u javnim nabavkama, koja je produkt monopola i povezanosti farmaceutskog lobija i dijela državnih struktura;
- Briga o reproduktivnom zdravlju žena, podsticanje nataliteta uz obuzdavanje neodržive prakse selektivnih pobačaja.
- Uvešćemo u sistem zdravstva obavezu palijativne njege i stvaranje uslova za njenu realizaciju. Potrebno je obezbjediti odjeljenja i krevete za njegu bolesnika koji nemaju izgleda za izlječenje i koji su suočeni sa smrću.

ZA kulturu

Kultura, kao nauk slobode a ne podaništva, treba da otvoreno i hrabro postavlja prava pitanja, a ne da nudi lažne odgovore. Zahvaljujući dosadašnjoj praksi, kultura je pretvorena u čekaonicu za privilegije. Takav koncept odbija mlade ljude i tjera ih da se stvaralački ostvare u državama regiona ili dalekog svijeta. Naš je cilj kulturološki snažna društvena zajednica obrazovanih i informisanih građana, sa prepoznatljivim različitim umjetničkim scenama, sa zaštićenim i revalorizovanim kulturnim blagom koje doprinosi blagostanju društva i pojedinaca. Stoga ćemo:

- Uspostaviti zakonski okvir, jasan višegodišnji plan podrške i sprovesti kulturnu politiku i depolitizaciju kulture koja će omogućiti da mladi ljudi u Crnu Goru dolaze, a ne da idu iz nje;
- Obezbijediti pomoć mladim stvaraocima i vrijednim projektima – to je ono što treba da rade institucije kulture;
- CNP i pozorišta u drugim gradovima postaće pozorišne kuće mladih crnogorskih glumaca i reditelja, njihova prva stepenica u umjetničkom ostvarivanju;
- Otvoriti vrata odvažnima. Umjesto poslušnika, crnogorskoj kulturi su potrebni odvažni ljudi;
- Promovisati odgovorniji odnos prema kulturnoj baštini i ulagati u infrastrukturu u kulturi;
- Uticati na promjenu tranzicione paradigme potrošačke i rasipničke kulture ponašanja;
- Promovisati osjećaj pripadnosti evropskom ali i svjetskom kulturnom i svakom drugom identitetu, uz prevazilaženje retrogradnih nacionalizama i čuvanje multikulturalnosti Crne Gore;
- Snažiti kreativni sektor i kreativne industrije u svrhu zapošljavanja, kao i stvaranje znanja potrebnih za pokretanje kreativnih industrija.

ZA slobodne medije

Mediji i medijske slobode su ogledalo demokratije. Borićemo se za nezavisnost medija i njegovanje najviših etičkih standarda u novinarskoj profesiji i medijima.

- Stvorićemo ambijent za kredibilan Javni servis u funkciji kontrole vlasti i sprečavanja zloupotreba, kao i različitih potreba građana kad je riječ o informisanju, edukaciji i zabavnim sadržajima;
- Našoj državi je potrebna jedinstvena samoregulacija medija i poštovanje Kodeksa novinara Crne Gore;
- Zaštititi ćemo novinare od napada i pritisaka i podsticati istraživačko novinarstvo;
- Promovisaćemo kulturu dijaloga;
- Jedan od imperativa će biti zaštita privatnosti djece i borba protiv sajber kriminala.

ZA sport

Da bismo stvarali i izgrađivali kulturu sporta od najmlađih uzrasta, te sport oslobodili političkog uticaja, sprovođićemo sljedeće mjere:

- Donošenje strategije razvoja sporta, što je preduslov za njegov razvoj;
- Stvaranje sinergije profesionalnog sporta i sporta u službi očuvanja zdravlja i prevencije bolesti;
- Reafirmacija nastavnog predmeta fizičko vaspitanje u školama, kao mjera stvaranja i razvijanja zdravih stilova života i sportskih vrijednosti kod mladih;

- Povećanje ulaganja u izgradnju novih sportskih terena, rekreativnih centara, trim staza, biciklističkih staza, u cilju promovisanja zdravih stilova života;
- Jasno definisati načine i izvore finansiranje profesionalnog i amaterskog sporta, na dugoročnoj osnovi
- Razvojnim projektima podsticati sportski turizam, koji će uticati na povećanje ponude i konkurentnosti Crne Gore i, prije svega, dovesti do produžavanja turističke sezone;

Rukovodeće strukture u svim sportskim savezima i udruženjima moraju činiti profesionalci i stručnjaci, a ne političari i njihovi poslušnici.

Građanski pokret URA posvećen je cilju da Crnu Goru vode stvaraoci, a ne rasipnici. Dosljedno ćemo se držati sljedećih PRINCIPA:

- zakonitost i transparentnost javnih poslova iznad svega;
- odgovornost u obavljanju javnih poslova;
- znanje i kompetentnost umjesto površnosti i neznanja;
- profesionalnost i posvećenost u izvršavanju obaveza;
- ličnim stavom i poštenjem pokazati da politika ne mora biti nečasno zanimanje.